

विविधप्रश्नावलि: - 1

1. प्रश्नानाम् एकपदेन उत्तरं लिखत-

- (क) महतां किम् धनम्?
- (ख) अपाठितः बालः कुत्र न शोभते?
- (ग) शारदामठं कस्यां दिशि अस्ति?
- (घ) द्वावपि अग्रजौ कुतः गृहं प्रत्यागच्छताम्?
- (ङ) जगद्गुरुः कः आसीत्?
- (च) सप्ताहे कति दिनानि भवन्ति?
- (छ) सिंहः कूपस्य जले किम् अपश्यत्?
- (ज) प्रयत्नादयोग्याः कीदृशाः भवन्ति?

2. एकवाक्येन उत्तरं लिखत-

- (क) के मानम् इच्छन्ति?
- (ख) विद्यार्थी किं न प्राप्नोति?
- (ग) कः कस्य एकतायाः मूलाधारः?
- (घ) आञ्चलिकविज्ञानकेन्द्रं कुत्र अस्ति?
- (ङ) कर्मवती कं रक्षासूत्रं प्रेषितवती?
- (च) शङ्कराचार्यस्य चत्वारः शिष्याः के?
- (छ) चन्द्रः कदा पूर्णतां प्राप्नोति?
- (ज) अस्माभिः कः विधेयः?

3. कोष्ठकात् उचितानि पदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

- (क) विद्यार्थिनः कुतः। (दुःखम्/सुखम्)
- (ख) वृश्चिकस्य विषं। (दन्ते/पुच्छे)
- (ग) ज्योतिर्मठम् — दिशायाम् अस्ति। (उत्तर/दक्षिण)
- (घ) भोपालस्य सरोवरे जनाः कुर्वन्ति। (नौकाविहारं/भ्रमणं)
- (ङ) सर्वे तूष्णीं। (भवतु/भवन्तु)

(च) वर्षागीतानि गायन्ति। (गायकः/गायकाः)

(छ) शुक्लपक्षे तिथिः भवति। (अमावस्या/पूर्णिमा)

4. अधोलिखितपदानां विलोमपदानि लिखत-

- (क) गुणः (ख) धैर्यम्
(ग) सत्यम् (घ) क्रेतुम्
(ङ) कठोरः (च) विज्ञः

5. पदानां समानार्थकपदानि लिखत-

- (क) माता (ख) वनम्
(ग) मनोहरम् (घ) परिश्रमः

6. सन्धिविच्छेदं कुरुत-

- (क) विद्यैव (ख) परोपकारः
(ग) महौषधिः (घ) महेशः
(ङ) ज्येष्ठाषाढयोः

7. सन्धिं कुरुत-

- (क) द्वौ + अपि (ख) विद्या + आलयः
(ग) नृत्यन्ति + अपि (घ) सत् + चित्

8. अर्थानुसारं योजयत-

(अ)

- (क) भ्रातृभगिन्योः स्नेहस्य महत्त्वं दर्शयति
(ख) ते संस्कृतिं प्रकटीकुर्वन्ति
(ग) श्रावणमासे
(घ) ज्येष्ठमासे

(ब)

- उत्सवाः
रक्षाबन्धनोत्सवः
ग्रीष्मर्तुः
वर्षर्तुः

9. धातुरूपाणां समक्षं धातु-लकार-पुरुष-वचनानि च लिखत-

धातुरूपम्	धातुः	लकारः	पुरुषः	वचनम्
(क) आसीत्
(ख) करिष्यामः
(ग) अकुर्वन्

(घ) भवति
(ङ) लभन्ते
(च) नृत्यतः

10. वर्तनीशुद्धीकरणम् (शुद्धं पदं लिखत)-

- (क) विशेषः — विशेषः
(ख) अत्यधिकम् — अत्याधिकम्
(ग) रवीन्द्रः — रविन्द्रः
(घ) उपर्युक्तः — उपरोक्तः
(ङ) कालिदासः — कालीदासः

11. श्लोकपूर्तिं कुरुत-

1. प्रयत्नेन समुद्रं, प्रयत्नेन वीराः
लङ्घयन्ति; विज्ञाः वियति, प्रयत्नः,
..... विधेयः।
2. सुखार्थी चेत् त्यजेत्, विद्यार्थी सुखं,
सुखार्थिनः विद्या; विद्यार्थिनः कुतः।